

Nordstjernens faglige fundament i den styrkede lærerplan

I Nordstjernens fællesskab, flytter vi bjerge – sammen.

Nordstjernens værdier

Nordstjernens pædagogiske arbejde, er værdifunderet. Et værdigrundlag, vi i fællesskab har arbejdet os frem til på

baggrund af faglige dialoger om trivsel, dannelse, udvikling, læring og samfundsanalyser, samt refleksioner i og over egen praksis. Værdierne afspejler således også vores svar på hvad god dannelse er i et hyper-komplekst samfund. Værdierne knyttes til vores handlinger og fælles faglige sprog i Nordstjernen og danner rammen for vores hovedformål - at skabe det gode børneliv.

I Nordstjernen skal børnene have mulighed for at møde, lege med og udvikle følgende værdier - læs: uddybelsen ses i et børneperspektiv.

- **Mod** - Jeg kan, vil og tør selv, fordi jeg er tryk hos dig, bliver mødt med tillid og afstemte udfordringer og fordi du, som voksen, el. ven, udviser mod, eller er modig sammen med mig.
- **Nysgerrighed** - Et grundvilkår i mennesket, som jeg bliver mødt i og med. En tilgang til verden - hvem er jeg, hvem er du, hvem er vi, hvordan fungerer jeg, du, vi og den dims. Jeg er nysgerrig på mig, du er nysgerrig på mig og mine spor - på hvad jeg finder interessant. Jeg er nysgerrig på dig og dine tanker og vi er med vores fælles nysgerrighed, sammen rettet

mod andet - eksempelvis nysgerrige på hvor højt vi vil, kan og tør at gynges, en snegl eller hvordan broccolien smager. Hvor er min grænse, hvor er din – det er jeg også nysgerrig på.

Fx i forbindelse med **konflikthåndtering** – hvor den voksne upartisk, sammen med børnene, er nysgerrig på børnenes perspektiver – ”hvad mon den andens intention er?” Hvordan har du det? Hvordan tror du hun/han har det? Hvad tænker du der skal til, for at i kan genoptage legen? Hvad tror du han/hun har brug for, før at i kan genoptage legen mv.? På denne måde bygger vi bro mellem børnenes forskellige følelses tilstande – træner empati, og inddrager deres ideer til løsninger på konflikten. Den voksne kommer også her med løsningsforslag, som tryktestes af de involverede parter i forbindelse af at indgå en aftale alle parter, kan tjekke ind på. **Nysgerrighed er kodeordet.**

- **Fordybelse** - I mig selv, i dig, i andet og med andre. En følelse, en stemning, et udtryk, en tanke, en duft, en fortælling, et venskab, en sky, et billede, en regnorm.
- **Nærvær** - Jeg har brug for dig og du har brug for mig - jeg er noget værd og værd at være nær. Du er her for mig, når jeg har brug for det. Vi oplever noget, der har særlig værdi - at være sammen. Du er som voksen og ven til stede og aktivt

deltagende - fysisk og mentalt, i legen, i aktiviteter, ved måltidet, i garderoben, på gulvet, på legepladsen - i alt.

- **Fællesskab** - Jeg bidrager til fællesskabet og fællesskabets bidrag til mig. Jeg oplever nære venskaber, perifere venskaber og at fælles er vi stærkest. At vi kan være uenige og blive enige, at jeg har indflydelse, men ikke altid bestemmer hvad der kommer til at ske - demokrati. Jeg har ”go stil” - hjælper andre, hjælper til, og henter hjælp, beder om hjælp - vi hjælper hinanden. Vi har alle behov for hjælp ind imellem.
- **Leg** - Et grundvilkår - den måde hvorpå jeg, du og vi er i verden - Legen er mit frirum. Jeg har en legende tilgang til at være og til at lære - jeg leger mig frem. Jeg leger med virkeligheden, det jeg føler, tænker på og er ved at lære - og vi leger sammen.

”Det er legende let - let som i en leg, at lege med det der ellers kan opleves svært”.

Vi tænker og bruger værdierne som et fælles fagligt ”mindset” - en rettesnor og platform for refleksion i, samt over vores pædagogiske arbejde. Værdierne er hjørnesteinene i vores tanker og integreret i vores fælles sprog. Eksempelvis vil i høre

os italesætte “go stil” og “den nødvendige hverdag” - praktiserbare mantra, hvori vi spejler børnenes og hinandens handlinger. Værdierne er et mål i sig selv at efterleve og rammerne, vi hver dag skaber for børnenes dannelse, udvikling, læring og trivsel.

Værdierne er integreret i vores organisering og kultur.

Vi organiserer os i mindre spisegrupper, med en voksen ved hvert bord til at lede det mindre fællesskab. Dette gør vi for at skabe ro til nærvær og fordybelse i måltidet og hinanden under måltidet. I løbet af børnehavetiden, bliver børnene så bevandret i Nordstjernens kultur, at de har mod på at sidde ved et bord og spise uden en voksen og dette opleves som noget helt særligt. Vi er nysgerrige på hvad vi putter i munden, hvor maden kommer fra og hvordan den gror. Derfor har vi køkkenhave i byen og på landet, samt et hav af frugttræer og bær, som vi i fællesskab passer, sår, lurer ud ved, høster og smager på, når årstiden er, hvis fugle og andre dyr ellers har efterladt os noget. For den ene kan det at smage på en porre, kræve stort “madmod”, for en anden en kikært. Det er “go stil” at smage på nyt og det er altid okay, hvis man ikke kan lide det man smager. Vores madrester komposteres, så vi kan fodre vores køkkenhave med ny og

næringsrig muld til næste sæsons frugt og grønt - hvilket i øvrigt er en spændende proces at følge med i.

Børnene oplever en organisering, hvor vi er sammen i større, mindre og små fællesskaber, med faste voksne i grupperne. Det skal her nævnes at afdelingerne åbner og lukker sammen hver dag og at vi arbejder på tværs af grupperne i forskellige projekter, hvorved børnene får kendskab til hinanden og til voksne i hele huset, hvilket fordrer nye venskaber og overgangen til børnehaven, når den tid kommer. Fællesskaberne lever i dagligdagen gennem forskellige mantra, sange og små identitetsfortællinger - såsom:

“Kan I sige HEY, kan I HO, kan I sige NORSTJERNEN”

Organisering

I Nordstjernens fællesskab/er, tænkes vi voksne som en tryk base og en sikker havn, hvor ud fra børnene kan lege med mod, nysgerrighed mv. Mens nogle kaster sig ud i nyt - ex. at tale i et større fællesskab, har andre behov for gradvist at opbygge modet. Dette er en af flere forklaringer på, at vi deler os op i mindre aktivitetsgrupper i løbet af dagen og ugen og at vi arbejder dynamisk i spændingsfeltet mellem aldersopdelte og

aldersintegrerede børnegrupper. Vi oplever med denne organisering at højne kvaliteten i børnenes indbyrdes relationer og muligheden for at støtte dem heri og at organiseringen bidrager til at styrke vores indgående relation- og kendskab til børnene.

Vi planlægger hverdagen i afdelingen, på stuen og i mindre aktivitetsgrupper på tværs af stuerne, ud fra hvad pædagogerne gennem dialog finder væsentlig, at den enkelte børnegruppe har brug for, er interesseret i pt. Husets aktiviteter afspejler årshjulet med de fire årstider og lokalområdet som overordnede pejlemærke. Herunder alverdens medrivende temaer, hvor vi fordyber os ugentlig, månedlig, hele kvartalet relateret til børnenes spor og fælles interesse. Her har børnene i samspil med voksne og hinanden, mulighed for at lære noget om sig selv, andre, omverdenen, øve redskaber til livet, læren om almene sammenhænge og antonymer mv. - op/ned, glad/sur, individ/fællesskab, modig/bange, nærvær/fravær, nysgerrig/ligegyldig, smuk/grim mv. Få oplevelser med traditioner, hvem er jeg/du/vi, hvordan fungerer jeg/du/vi, hvorfor går nogle dyr i hi, hvad er en stemning, en følelse og hvordan

kan jeg udtrykke den - teatralisk, musikalsk, billedligt og ikke mindst kropsligt?

Vi orienterer via månedlige nyhedsbreve om, hvad vi er fordybet i til forældre. Vi skriver dagssedler og uploader billeder - dagligt - via Aula.

I Nordstjernen arbejder vi med den didaktiske model - SMTTE som et handleplans- og evalueringsredskab. SMTTE-modellerne binder vores værdier og mål for børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse sammen med konkrete temaer, aktiviteter og faglige udfordringer i hverdagen. Vi bruger SMTTE til at holde snuden i sporet og fortsat skabe en udviklende pædagogisk fælles praksis, hvor aftaler tydeliggøres - og evalueringen som et pejlemærke for om vi lykkedes med fortsat at skabe rammerne for det gode børneliv.

Nordstjernens faglige afsæt

Nordstjernens arbejde, er konstitueret i en lang række tanker og teorier om trivsel, læring, udvikling og dannelse - hentet fra pædagogikken, filosofien, psykologien og sociologien. Vi er

udviklingsorienterede og kaster os gerne over spændende projekter og ny viden, der bidrager til kvalificering- og nye forståelse af vores handlinger. Et udvidet "mindset" - at tænke ud af boksen, et anderledes teoretisk blik, for at se det anderledes mulige, er til tider nødvendigt for opretholdelsen af det gode børneliv. Derfor har vi et tæt samarbejde med vores tværfaglige samarbejdspartnere i klynge NBB - "Det tværfaglige samarbejdsteam" og "Børneforum" består af en socialrådgiver, en psykolog, en tale/hørerelære, en sundhedsplejerske og støttepædagog. Tankesættet i dette forum, er baseret på ressource tænkning - nysgerrighed på hvad vi kan gøre anderledes for at skabe de bedst tænkelige rammer for barnet/børnenes udvikling, læring og trivsel. Forældrene inddrages altid og inviteres ind i mellem til at deltage i "Børneforum". Vi indhenter altid forældrenes samtykke, inden vi inddrager tværfaglige samarbejdspartnere.

Hjørnesten, der bygger bro mellem teori og praksis

- Krops-filosofisk perspektiv for erkendelse - M. Merleau Ponty
- Holistisk menneskesyn - Loris Malaguzzi
- Overgange, sammenhænge og familier i sårbare positioner

- Social kapital – det gode arbejdsfællesskab.
- Praksisfællesskaber - Etienne Wenger og Jean Lave
- NUZO - Lev Vygotsky
- Sensorik og relationer - Connie Nissen
- *Vedvarende fællestænkning og balance i børne- og vokseninitierede aktiviteter* - Brenda Taggart

Krops-filosofisk perspektiv for erkendelse

I Nordstjernen arbejder vi med et kropsligt udgangspunkt for erkendelse. Kroppen er allesteds tilstedeværende og vi "går" altid forrest med kroppen. Vi kan ikke undsige os kroppens betydning i arbejdet med børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse. At tænke er en kropsligt forankret bevægelse. Vi læner os op ad den franske filosof Maurice Merleau Pontys fænomenologiske udgangspunkt for erkendelse – at viden læres og lagres via kropslig væren-i-verden. Vores fornemme rolle heri er, at skabe rammerne for at børnene kan agere aktivt i egne læreprocesser i erhvervelsen af ny viden – Vi lægger klart op til en omskrivning af René Descartes berømte, men i vores optik fattige læresætning: "Cogito er sum" - jeg tænker, ergo er jeg - til:

"Jeg gør, ergo er jeg"

Holistisk menneskesyn

Vi arbejder ud fra en betragtning om det hele menneske - inspireret af den Italienske pædagogik og teori om æstetiske læreprocesser, hvor vi til enhver tid bestræber os på at indtænke og dække alle menneskets grundlæggende behov - såvel de psykiske som de fysiske - omsorg, tryghed, tillid, søvn, bevægelse, forudsigelighed, mæthed og dialog, er nøgleord. Vi ser mangfoldighed og forskellighed som en kendsgerning, en ressource vi internt indtænker som et uundværlig bidrag til, gennem dialog at få øje på det vi ikke selv kan se - det anderledes mulige.

“Børn har 100 sprog, men frarøves de 99” (Citat: Loris Malaguzzi)

Sociale og familiære forhold har betydning for hvordan den enkelte familie træder ind i institutionslivet. Vi stiller vores faglighed til rådighed, og anvender vores viden om tilknytningsteori og hjælper med at italesætte problemstillinger, der kan være forbundet til svære perioder i vores liv. Hvad vi ikke i forvejen ved, løser vi af hen ad vejen - sammen, gennem dialog.

Overgange, sammenhænge og familier i sårbare positioner

Vi ved fra forskningen, at *“den første overgang i livet, danner præcedens for de øvrige overgange i livet.”*

I Nordstjernen arbejder vi med tæt dialog, medinddragelse og medansvar i forældrepartnerskabet. Vi vægter derfor særligt dialogen i overgangen fra hjemmet til Nordstjernen og afholder altid opstartssamtaler. Vi har et overgangsmateriale der hedder ”en tryk start”, hvor vi spørger ind til hvordan barnets udvikling og trivsel har været indtil nu. Vi er også herunder nysgerrige på barnets temperament og egenskaber, søvnmønstre, familiens livssituation, hvordan den første tid som familie har været, hvad gør barnet tryk, hvordan trøster i barnet, hvordan er barnets motorik fx sidder, kravler, går, står, særlige helbredsmæssige hensyn – er barnet for tidligt født, har barnet/familien haft kontakt med andre faggrupper og hvorfor – fx tale/hørelære, ergoterapeut mv.

På denne måde får vi lettere ved at opfylde barnets behov og hjælpe med at skabe sammenhæng mellem livet derhjemme og livet i institutionen og skabe tryghed for hele familien. Der er i dette rum også mulighed for at forældre frit kan stille spørgsmål

til institutionens praksis. Muligheden for et tæt samarbejde mellem hjem og Nordstjernen bliver større når vi af forældrene informeres om eventuelle sårbare sider hos barnet, derfor har vi udarbejdet et samtaleskema, som vi går ud fra under opstartssamtalen. Herudover tilbyder vi en årlig forældresamtale, samt trivselssamtaler efter individuelle behov. Vi tager altid kontakt til forældrene ved bekymring.

Vi har en overgangsgruppe - **solsikkerne**, hvor de ældste otte vuggestuebørn den sidste vuggestuetid – i ca. 4 måneder i højere grad fordyber sig i verden uden for matriklen. Fx har vi en årlig kanotur på Naturcenter Amagerstrand i juni og nogle Christiania cykler som vi benytter flittigt. Et vigtigt formål i forbindelse med at skabe en tryk overgang til børnehavelivet er, at børnene introduceres til og hvordan det er at gå i vores udflytterbørnehave. Solsikkerne kører ind i mellem med i bussen og tilbringer dagen oppe på landet. På denne måde bygger vi bro mellem det kendte og det ukendte med en tryk base ved hånden - vennerne fra solsikkerne og kendte voksne fra vuggestuen.

Vi arbejder med genkendelighed og en rød tråd i børnelivet gennem hele Nordstjernelivet, ved bl.a. at introducere bestemte

lege, eventyr og sange til børnene i deres vuggestuetid, som de også møder i børnehaven. Fx har alle børn kendskab til legen "høj som et hus", sangen "æblemand" og eventyret "de tre bukkebruse" – sidstnævnte, som de også kan lege på legepladsens hængebro i byen.

Derudover deltager vi i "**stærkt samarbejde**" - et tværfagligt netværk mellem distrikt skole - Guldbergsgade skole, fritidshjem og daginstitution i området. Formålet med samarbejdet er at skabe sammenhængskraft på hele 0-18 års området i distriktet. Vi har i "stærkt samarbejde" udarbejdet en køreplan for hvordan vi arbejder med "den gode overgang" mellem Børnehave, fritidshjem og skole. Vi forpligter os herigennem på en række tiltag - blandt andet med i en praktikordning, hvor børnehavepædagoger, klasselærer fra 0 årgang og fritidshjemspædagoger er på praksisbesøg hos hinanden, for at udvide kendskabet til hinandens praksisser for herigennem med positive fortællinger bygge bro mellem børnehave og skole, samt fritidshjem i børnenes bevidsthed.

Vi arbejder i denne forbindelse med TROM-værdierne fra "fri for Mobberi" og skoleparathed – udspecificeret som hvordan vi

arbejder med børnenes sociale, sproglige og motoriske kompetencer, samt selvhjulpethed. Det kan man læse mere om i vores materiale herom – spørg ledelsen. Vi har heri også forpligtet os til at arbejde med SMTTE-modeller ifm. indsatser og udviklingsforløb relateret til børnegruppen.

Vi har et engageret og aktivt-deltagende **forældreråd**, der støtter op om vores tanker, ideer og Nordstjernens fællesskabsånd. Forældrerådet agerer vigtigt organ og medspillere i bestræbelsen på at strømline kommunikationen og pædagogikken i huset. Forældrerådet er altid aktive ifm. at få arrangementer i huset til at glide og ikke mindst uden for huset – hvor de ex. arrangerer forældre kaffe og legeaftaler mm.

I samarbejdet med forældrerådet, finder vi det vigtigt at inddrage forældrene i hvad der aktuelt sker i huset, så de kan agere agenter overfor den øvrige forældregruppe. Det kan være viden om hvilke indsatser, temaer og projekter vi arbejder med eller skal til arbejde med. Det har stor effekt i udbredelsen af viden til de resterende forældre i huset.

Vi spørger ind til forældrerådets oplevelser med hvad der – i et børneperspektiv - foregår i huset og nyder godt at deres feedback, i vores evalueringer, for fortsat at sikre kvaliteten i vores pædagogiske arbejde, som vi hele tiden bestræber os på at skabe. Vi arbejder i forældrerådet ud fra et årshjul og evaluerer læreplanen, og årets gang på det sidste forældremøde hvert år. Forældrerådet deltager med to repræsentanter – en fra hver afd. i vores årlige pædagogiske tilsyn, for at sikre en forældre stemme i det gode børneliv i Nordstjernen. Vi nyder vores traditioner med familierne - sommerfest på landet, julefest i byen, fastelavnsfest og arbejdsweekender med høj forældredeltagelse. Læs mere om Nordstjernens traditioner under læreplanstemaet - Kulturelle udtryksformer og værdier.

Social kapital

Vi anvender begrebet social kapital om beskrivelsen af vores personaleledelse. Den gode stemning smitter som bekendt - hvis vi voksne har det godt med hinanden og tager ansvaret for at skabe den gode stemning, har det positiv indvirkning på kulturen og det gode børneliv. Vi støtter op om hinanden og er bidragstænkende i Nordstjernens fællesskaber. Grundstenene i vores arbejdsfællesskab er baseret på følgende nøgleord: tillid,

retfærdighed og samarbejde. Husets feedbackkultur – en model - understøtter vedligeholdelsesarbejdet heri og denne genbesøges fra tid til anden. (Note: ledelse og psykisk arbejdsmiljø, anno 2015)

NUZO

Vores blik for udvikling og læring, er koblet til og inspireret af den sovjetiske **udviklingspsykolog Lev Vygotskys teori om “zone for nærmeste udvikling”**. Kort fortalt handler teorien om at barnets næste udviklingsskridt altid ligger i forlængelse af det kendte på vej mod det ukendte. Teorien understreger vigtigheden i, at vi som voksne har et indgående kendskab til den enkeltes udvikling, for at kunne forlænge det kendte med det ukendte. Kunsten er med andre ord at tilrettelægge den rette udfordring. **For at lære noget nyt, skal vi udfordres tilpas** - med andre ord, skal børnene ikke udfordres for lidt (inden for egen komfortzone, sker ingen udvikling) ikke udfordres for meget (for langt væk fra egen komfortzone, sker ej heller nogen udvikling). For at kunne tilrettelægge **en tilpas udfordring** for den enkelte, må vi voksne nødvendigvis have et indgående kendskab til den enkelte. Derfor er det af afgørende betydning for børnenes udvikling, at vi voksne er tilgængelige og nærværende - der hvor børnene er - at vi ser, hører og forstår

hvad der for den ene opleves let, kan for den anden opleves svært. Kunsten er, at justere sig selv, aktiviteten og eller stemningen - at ændre og udvide læringsindholdet under aktiviteten eller i stemningen, så den enkelte motiveres gennem tilpassede udfordringer.

For at opnå og opretholde et indgående kendskab til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, arbejder vi konstant i relationen. at skabe, udvide og udvikle relationen til den enkelte og børnene imellem. Det gør vi i hverdagen gennem dialog og aktiv legedeltagelse med børnene, gennem tæt dialog med hinanden og forældrene. Dette arbejder vi med gennem systematisk dialog og faglig refleksion på teammøder i en tre ugers cyklus, afdelingsmøder og personalemøder i en månedlig cyklus hvor vi gennemgår vi alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Til tider inddrager vi klyngens tværfaglige team – bestående af psykolog, socialrådgiver, sundhedsplejerske og sprogvejleder for at udvide vores mindset og handlemuligheder – ved herigennem at få øje på det anderledes mulige eller blive bekræftet i at det vi gør, virker.

Vi udfylder på foranledning af Københavns kommune to gange årligt trivselsærktøjet TOPI. Det er dog medarbejdernes faglighed, daglige refleksioner og dialog, samt institutionens egen dialogmodel - "Grundstemningsfiguren", der danner grundlag for arbejdet med børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse. Det er også "Grundstemningsfiguren" vi benytter som baggrund for forældresamtaler, gennem hele institutionslivet i Nordstjernen.

Kropsligt selv

Grundbevægelser: hoppe, dreje, hinke, løbe m.m.
 Kropskontrol
 Koordination
 Kommunikere med kroppen: vise stemning, handling
 Sansoplevelser
 Sansintegration
 Kropsbevidsthed: mærke kroppen
 Finmotorik
 Mimik

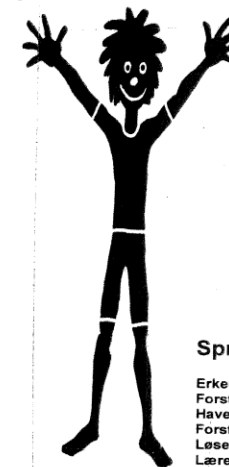
NAVN: _____

DATE: _____

Kerneselv

Klare udfordringer
 Selvværd
 Selvtillid
 Tillid til andre
 Tage initiativ
 Give udtryk for følelser
 Opleve følelser: glæde, spænding, usikkerhed, stædighed
 Sætte grænser
 Håndtere konflikter
 Selvregulering

GRUNDSTEMNING:

Sociale selv

Se hinanden, lytte til hinanden
 Kommunikere med ord og krop
 Samarbejde og forhandle
 Kunne gå på kompromis
 Empati
 Fællesskab
 Tryk tilknytning
 Tætte relationer

Sprogligt/Kognitivt selv

Erkende, tænke, huske
 Forstå sammenhænge
 Have overblik
 Forstå beskeder og regler
 Løse problemer
 Lære tal, bogstaver og ord
 Lære farver og former
 Lære begreber: op/ned, foran/bagved, hurtig/langsom
 Anvende sproget
 Kreativitet og fantasi
 Udvide egne meninger og interesser
 Forståelse for egen historie/egent liv

Grundstemningsfiguren:

Sensorik

Inspireret af den danske børne- **ergoterapeut Connie Nissen**, specialiseret i sensorik - arbejder vi med en sammenkobling af sansning og motorik, som adgang til erhvervelse af ny viden - både i relation til sig selv og til omverdenen. Tilegnelsen af ny viden, er koblet til vores sanseapparat og **udfordringer er nødvendige**. I børnenes hverdag kommer dette til udtryk hele tiden. Et klassisk eksempel fra Nordstjernen - i en mægling situation mellem to eller flere børn, vil i kunne opleve den voksne relatere dialogen til diverse sanser - "kan du se, at han bliver ked af det", "hvordan mærker du det", "jeg tænker at han har brug for en krammer", "Jeg kan se at det gør dig glad", "Der blev du godt nok sur", "Jeg kan se/mærke at du ikke lige har lyst til at tale om det lige nu", "hvis du ser på hendes ansigt, hvad fortæller det så", mv. I spisesituationer taler vi om smag, lugt og udseende, madmod og spiser med fingrene, koordinerer og justerer vores bevægelser i forhold mængde og tekstur. I vuggestuen er udfordringen i høj grad kontrol over kroppen, timing, graduering af kraft og at balancere med mad på gaffel el. ske.

Vi går på opdagelse og sanser verden - sammen med børnene. Derfor må vi også have mod på at udfordre os selv i arbejdet.

Vi har små akvarier med loop, som vi bruger til at indfange små insekter i, så vi kan nær-studere og læse om dem - "en lille bille kilder, når man holder den i hånden".

"Tæt, tillidsfuld relation, giver god grobund for god udvikling..."

"Følelsesmæssig ro, sansemotorisk sikkerhed og god opmærksomhed, er afhængig af gode relationer.

"Uden gode relationer til de nære voksne ses utilstrækkelig udvikling."

(Citat: Connie Nissen, anno 2017)

Vi reagerer alle på hinandens adfærd – børnenes, voksnes, kollegers, forældres, på dyrs adfærd, sågar på egen. Er "Du" uforudsigelig bliver "Jeg" urolig, er du forudsigelig bliver jeg rolig. Vi arbejder med to begreber her – spejling og sammenregulering - Nysgerrighed og åbne spørgsmål er nøglen.

“Den måde hvorpå ”du” er i verden, gør indtryk på mig – ”du” er den jeg spejler mig i - et særligt møde - hvor du går foran med livet - det bliver et dannende møde”.

Vedvarende fællestænkning og balance i børne- og vokseninitierede aktiviteter – ”Sustained, shared thinking”.

Inspireret af den engelske forsker i højkvalitets-dagtilbud Brenda Taggart's begreb om hvad der udgør høj kvalitet i relationsarbejde, med balance mellem børne- og vokseninitierede aktiviteter og vedvarende fællestænkning som de vigtigste i rammesætningen af børnenes læring og kognitive udvikling. I Nordstjernens praksis, arbejder vi med egen om- og oversættelse til - at “gå foran, gå bagved og gå ved siden af hinanden”. Et handlingsrettet mantra der afspejler vores didaktiske tilgang til hvordan vi justerer os selv i relationsarbejdet med blik for at skabe det gode børneliv.

- **Vi går foran** børnene i aktiviteter, når formålet er at lære fra sig. Instruktioner og forklaringer er typiske for denne relation. Den voksnes position hæves over barnets - den voksne træder frem (vokseninitieret). F.eks. ved regellege, hvor regler skal forklares og overholdes for at legen fungerer.

- **Vi går bagved** børnene, når børnene tager teten i fællesskabet. Uddybende spørgsmål, anerkendende og understøttende kommentarer er typiske for denne relation. Barnets position hæves over den voksnes - den voksne træder tilbage (selvinitieret). Eksempelvis når et barn lystigt fortæller om en oplevelse, deler ud af sin særprægede interesseviden om en særlig dyreart, eller viser en ny bevægelse, som han lige har lært. Ex at lege “kongens efterfølger” med børnene, hvor barnet får oplevelsen af at gå forrest.
- **Vi går ved siden af** hinanden, når vi går på opdagelse i det ukendte - sammen. Når den voksne deltager sammen med barnet og bygger videre på barnets initiativ – følger og udvider barnets spor. Nysgerrighed, undrende og udvidende spørgsmål, med høj grad af afprøvning og samskabende leg - er typisk for denne relation.

Et hverdageksempel fra sandkassen, hvor nogle børn bygger en borg og den voksne gennem aktiv deltagelse udvider barnets initiativ, ved at bidrage med sin nysgerrighed på barnets ”arbejde” med at få konstruktionen til at holde. Er det en holdbar konstruktion? Hvordan kan vi forbedre

konstruktionen? Er der nogen som har en ide?” På foranledningen foreslår et barn, at vi kan prøve at sætte træstykker ind som understøttende elementer, for at borgen ikke falder sammen. Vi afprøver børnenes ideer – sammen. Et ex på hvordan vi udvider børnenes ideer gennem aktiv vokseninvolvering og spørgsmål, griber barnets initiativ, afprøver dem – sammen med børnene, og på denne måde bidrager til udvikling af nye forståelser og erkendelser - ny viden opstår - ud fra barnets perspektiv og interesse. Vi ser os selv som medudviklere af børnenes ideer og tankegang.

”Lad os afprøve din idé og finde ud af sammen hvordan det virker”. Nogle gange bidrager vi voksne også med ideer.

I Nordstjernens arbejde, vægter vi at børnene får oplevelser med at gå foran, bagved og ved siden af med Nordstjernens værdier gennem følgende:

Udvikling af et socialt selv gennem

At se og lytte til hinanden, at kommunikere med ord og krop, at samarbejde og forhandle mening, at indgå kompromis, empati, fællesskab, tryk tilknytning og nære relationer.

Udvikling af et kerneselv gennem

At klare udfordringer, tage initiativ, udvise tillid til andre, give udtryk for egne følelser - glæde, frustration, spænding, vrede, usikkerhed, stædighed, iver mfl. Håndtering af konflikter, foretage selvregulering – følelsesmæssigt og kropsligt, at kunne sætte grænser, udvikling af selvforståelse, selvværd og selvtillid.

Udvikling af et kropsligt selv gennem

At lege med og få erfaringer med grundbevægelserne - Hoppe, dreje, hinke, løbe, skubbe, trække, løfte, snurre, kravle og falde. Kropskontrol, koordination, og kunne kommunikere med kroppen - vise stemning, følelser og handling, sanseoplevelser, sanseintegration, kropsbevidsthed, finmotorik og mimik.

Udvikling af et sprogligt/kognitivt selv gennem

At erkende, tænke og huske, forstå sammenhænge, have overblik, forstå beskeder og regler, løse problemer, lære tal, bogstaver og ord, lære farver og former, lære begreber og antonymer - op/ned, foran/bagved, hurtig/langsom, ude/inde, koldt/varmt, stor/lille mfl., anvende sproget, kreativitet og fantasi,

udvise egne meninger og interesser, samt forståelse for egen historie/eget liv.

Praksisfællesskaber

I Nordstjernen er vi inspireret af de læringsforståelser der ligger i praksisfællesskabs-begrebet. Begrebet er en mindre, men væsentlig brik i Etienne Wengers og Jean Laves sociale læringsteori - situeret læring. En grundlæggende antagelse i praksisfællesskabs-begrebet er, at læring er en social aktivitet og at den enkeltes læring afhænger af muligheden for deltagelse i praksisfællesskaber. Alle former for deltagelse i det enkelte praksisfællesskab anerkendes som værdifulde. "Legitim central/perifer deltagelse" understreger at vi positionerer os forskelligt i praksisfællesskaber og at det netop er de forskellige positioneringer der binder praksisfællesskaber sammen. Der er praksisfællesskaber over alt. Nordstjernen er et praksisfællesskab, den enkelte gruppe eller stue er et andet, så vel som en mindre spisegruppe er yderligere et praksisfællesskab. Vi bruger begrebet som et analytisk tankesæt, til at se på, reflektere over og forstå hvordan børnene deltager i praksisfællesskaberne og forholder os analytisk til hvorfor børnene positionerer sig, som de gør. På denne måde

bliver vi klogere på og får øje for hvem der har behov for ekstra støtte i det enkelte praksisfællesskab og de små justeringer, der baner vejen for etablering af nye potentielle nære venskaber, og ikke mindst klogere på hvor vi voksnes relationer til børnene trænger til små-reparationer. Tænkningen i dette begreb bidrager direkte til hvordan vi sikrer at alle børn oplever det gode børneliv, hvor gode relationer til både børn og voksne i Nordstjernens praksisfællesskaber er centralt. For at lykkes med dette arbejder vi kontant på at sikre alle børns muligheder for deltagelse i diverse fællesskaber – både børnenes egne fællesskaber og Nordstjernens fællesskaber i det hele taget - og ikke mindst at sikre alle børns stemme heri. I børnehaven har vi hver fredag børnemøder hvor vi, sammen med børnene evaluerer ugen og spørger ind til børnenes perspektiv på livet i Nordstjernen. Vi indtænker efterfølgende mandag børnenes stemme i vores planlægning af den kommende uge, i form af hvilket overordnet tema vi vil arbejde med og indholdet heri.

Læringsmiljøer & legezoner

Afsættet for Nordstjernens måde at tænke lege- og læringsmiljøer ind i vores praksis, er med afsæt i Charlotte Ringsmoses tanker om hvad der kendetegner et godt

læringsmiljø for børn i 0-3 og 3-6 årsalderen. Vi indtænker grundlæggende følgende overordnede perspektiver – kvaliteten i samspillet og deltagelse i børnenes psykiske legemiljø, samt i børnenes fysiske, æstetiske indretning og organisering af pædagogikken i hverdagen. Samspillet mellem barn og voksen og børnene imellem – med særligt blik for at agere nærværende, ro-skabende, nysgerrige, modige, fordybede og legende voksne sammen med børnene. Vi indtænker i vores planlægning muligheden for at vores værdier kan udledes af de voksne og erfares af børnene og understøtter således de aktiviteter vi sætter i gang, og i måden vi indretter vores rum på. Det kan være en stor udfordring at imødekomme de mange modsatrettede behov der kan opstå i en vuggestue, med et aldersspænd mellem 8 mdr. og 2,10 år. Vi navigerer konstant i dette mellemrum – dilemma – gennem særlig opmærksomhed på den enkeltes deltagelsesmuligheder i stuens og husenes forskellige legezone, samt i vi voksnes aktiviteter, hvor behovet for nærhed og omsorg, afskærmning og muligheder for at lege i mindre grupper og eller tæt på en voksen, også er essentiel.

Stuens Legezone har vi inddelt i temaer – med mulighed for at indgå i fællesskaber hvor vi konstruerer, er rolige – læser og

fortæller eventyr, leger vilde lege, leger rollelege. Alle legezone er sprogunderstøttende, hvor børnene kan undersøge, kan sanse og kan opleve sig selv og hinanden. Vi bestræber os på vores legezone æstetik er inviterende- og sanseligt stimulerende for børnene. Det gode børneliv er i vores forståelse et legende liv, med venner og voksne omkring sig, der støtter op om, invitere- og inspirere til leg.

Nordstjernens mål med den pædagogiske lærerplan

Nordstjernens overordnede mål og kerneopgave, lykkedes vi med, når børnene atter forlader vores hænder, drager videre ud i verden - i livet, som dannede, livsduelige mennesker - rustet med social-, personlig- og kommunikerende intelligens. Møder nye udfordringer og potentielle relationer på et fundament af tryghed, god tilknytning og Nordstjernens værdier - **fællesskab, mod, nysgerrighed, nærvær, fordybelse og leg**. At børnene med resiliens - i en god balance og bæredygtig grundstemning går foran, ved siden af og bagved med værdierne i fremtidens praksisfællesskaber og i livet som helhed.

Nordstjernens pædagogiske lærerplan, er tænkt som et beskrivende spadestik dybere ned i vores konkrete arbejde - Hvad og hvordan vi rent faktisk gør.

Det med småt – hvor er vores læreplanstemaer og vores evaluering beskrevet?

Vores mål for børnenes udvikling, relateret til de konkrete læreplanstemaer, er beskrevet og uploadet i et andet dokument. Evalueringen af læreplanen ligeså.

Beskrivelser af de konkrete læreplanstemaer, vil blive beskrevet i et børneperspektiv – konkrete praksisfortællinger – hentet fra hverdagen i det gode børneliv i Nordstjernen.

Læs: med konkrete praksisfortællinger, vil vi beskrive hvordan de seks obligatoriske pejlemærker lever og kommer til udtryk hos børnene. Vi vil med andre ord plukke og "highlite" små fortællinger fra børnelivet i Nordstjernens hverdag og herudfra evaluere opsatte mål for vores pædagogiske praksis og læringsmiljøerne og med forældrepartnerskabet i Nordstjernen.